

Jenny Johansson, Utvecklingsledare
Tfn: 072-3967019
E-post: jenny.johansson@hylte.se

2021-06-17

Kultur- och
folkhälsonämnden
2021 KFN0185

Ärendebeskrivning utredning förutsättningar för drift av elljusspår

Uppdrag

Kultur- och folkhälsokontoret fick i samband med REP 2021–2024 i uppdrag av kommunfullmäktige att utreda rättvisa förutsättningar för ekonomi och drift av elljusspår.

Elljusspår i Hylte kommun

Det finns totalt 6 elljusspår i Hylte kommun. Nedan följer en förteckning över var elljusspår finns, vem som ansvarar för dem, samt hur långa spåren är och om de ligger på kommunal mark eller inte:

Elljusspår	Ansvarig förening	Längd (ca)	Kommunal mark
Hyltebruk (Örnvallen)	Skidklubben Hylte	2 200 m	Ja
Torup	Torups samhällsförening	1 630 m	Ja
Unnaryd	Unnaryds GoIF	2 200 m	Ja
Landeryd	Landeryds GoIF	2 200 m	Nej
Rydöbruk	Rydöbruks samhällsförening	2 500 m	Nej
Drängsered	Drängsereds samhälls- och bygdegårdsförening	1 500 m	Nej

Föreningsbidrag för skötsel av elljusspår

Bidrag för skötsel av elljusspår, utgår under förutsättning att spåret hålls i ett vårdat skick och ersättning utgår för kostnader till belysning, röjning samt översyn av spår. I dagsläget betalas bidrag ut per meter elljusspår, totalt ca 122 tkr.

En del i föreningsutredningen ”Hur mår föreningarna i Hylte kommun” handlade om att utreda ansvaret för motionsspår och vandringsleder. Utredningens slutsats var att det dåvarande bidraget var alldeles för lågt och enbart täckte elkostnaderna. Föreningarna uttryckte även att lamporna är tända under korta perioder vilket innebär att de inte alltid är tillgängliga för kommunens invånare. Utifrån detta beslutade kultur- och folkhälsonämnden 2020-10-22 att höja ersättningen per meter från 5 till 10 kronor.

När det gäller elljusspåret vid Örnvallen i Hyltebruk har Skidklubben Hylte under flera år skött det utan ersättning, medan Hylte kommun har stått för elkostnaden. Kultur- och folkhälsokontoret har tecknat nytt avtal med föreningen, så från och med 2021 får även Skidklubben Hylte bidrag för skötsel av elljusspåret. Kommunen står fortsatt för belysning av spåret.

Kostnader för belysning

Kultur- och folkhälsokontoret har ställt följande frågor till ansvariga för elljusspårerna gällande kostnader för belysning:

- 1) Hur är belysningen tänd? Vilka tider gäller? Lyser det mer vissa perioder (höst/vinter)?
- 2) Vad är kostnaden (ungefär) för att hålla spåret belyst ovanstående tider?

Örnvallen Hyltebruk

- 1) Tidur styr ljuset på spåret och belysningen är tänd ca 8 timmar per dag under 180 dagar per år.
- 2) Kostnaden uppskattas till 12 096 kr baserat på att kilowattkostanden är ca 2 kr/kW.

Torup

- 1) Belysningen är tänd 2 timmar per kväll under höst/vinter.
- 2) Kostnaden är cirka 10 000 kr per år.

Unnaryd

- 1) Har ett astrour som följer årstider och dag/skymning som är programmerat att alltid släcka kl. 22.00.
- 2) Kostnaden är cirka 8 800 kr per år.

Landeryd

- 1) Det finns en timer kopplad till elljusspåret, vilket innebär att den som vill använda spåret själv tänder upp slingan (max 120 minuter), vilket medför att belysningen endast är tänd när spåret används.
- 2) Kostnaden är ca 3 000 kr per år.

Rydöbruk

- 1) Belysningen regleras av en timer vid starten.
- 2) Kostnaden är cirka 8 000 kr per år.

Drängsered

- 1) Det finns en timer kopplad till elljusspåret, vilket innebär att den som vill använda spåret själv tänder upp slingan (max 120 minuter), vilket medför att belysningen endast är tänd när spåret används.
- 2) Kostnaden är cirka 1 700 kr per år.

Medel för skötsel efter att belysning är betald

Elljusspår	Nuvarande ersättning	Kostnad för belysning	Medel kvar för skötsel	Kr/meter för skötsel
Hyltebruk (Örnvallen)	22 000 kr	0 kr	22 000 kr	10 kr
Torup	16 300 kr	10 000 kr	6 300 kr	4 kr
Unnaryd	22 000 kr	8 800 kr	13 200 kr	6 kr
Landeryd	22 000 kr	3 000 kr	19 000 kr	9 kr
Rydöbruk	25 000 kr	8 000 kr	17 000 kr	7 kr
Drängsered	15 000 kr	1 700 kr	13 300 kr	9 kr

Rättvisa förutsättningar för ekonomi och drift av elljusspår

Elljusspår som är tillgängliga för allmänheten och kan användas för motion och naturupplevelser är bra för folkhälsan. En viktig förutsättning är att spåren är välskötta och belysta när det är mörkt ute.

Ett alternativ för att få mer rättvisa förutsättningar skulle vara att kommunen tar över ansvaret för skötsel av elljusspår. Detta önskemål framföres också av flera föreningar i samband med att föreningsutredningen gjordes. Med samma huvudman som ansvarig skulle spåren kunna ha en jämnare standard när det gäller tillgänglighet, skötsel och belysning.

Eftersom tre av sex elljusspår inte ligger på kommunal mark är det svårt för kommunen att ta över skötsel och drift för dem. Det finns också olika förutsättningar för de tre spår som ligger på kommunal mark, där två helt sköts av föreningar och ett sköts av förening men där kommunen ansvarar för kostnaden för belysning.

Genomgången visar att det kostnaden för belysning varierar stort, vilket påverkar hur mycket medel det finns kvar för att sköta själva spåren. Det skulle gå att få ner elkostnaden genom att byta till mer energieffektiv belysning och de föreningar som gjort det har också lägre kostnader kopplat till elförbrukningen.

Kultur- och folkhälsokontorets förslag

För att föreningarna ska ha mer rättvisa förutsättningar för att ta hand om skötseln av elljusspår föreslår kultur- och folkhälsokontoret att Hylte kommun ersätter ansvariga föreningar för den faktiska elkostnaden för belysning av spåren, så att alla föreningar har samma ekonomiska förutsättningar för att sköta spåren.

Ekonomiska konsekvenser

Kultur- och folkhälsonämndens kostnader för att ersätta föreningarna för deras kostnader för belysning skulle innebära en årlig kostnad på ca 32 tkr med nuvarande belysning om den är tänd i samma omfattning som tidigare.

Christer Grähs
Kultur- och folkhälsochef

Jenny Johansson
Utvecklingsledare